

JANEZ ZOR

8. 6. 1926. – 27. 11. 2014., LJUBLJANA

Istaknuti slovenski slavist i poliglot, profesor ljubljanske slavistike i proučavatelj slovenskih glagoljskih tekstova Janez Zor osnovnu i srednju školu pohađao je u Zagrebu i u rodnoj Ljubljani. Na Filozofskom fakultetu u Ljubljani diplomirao je ruski, hrvatski ili srpski i staroslavenski. Radio je kao lektor slovenskoga i/ili hrvatskoga ili srpskoga u Beogradu, Moskvi i Göttingenu te kao lektor ruskoga u Ljubljani. Usavršavao se u lužickosrpskom, češkom i u bugarskom. Radio je na Institutu za slavensku filologiju kao asistent za rusku književnost, a od 1971. do mirovine predavao je staroslavenski na Filozofskom fakultetu u Ljubljani, povremeno i na slavistikama u Mariboru i u Trstu. Radio je i kao lektor slovenskoga kao inoga jezika, a posebnu je pažnju posvećivao popularizaciji rusistike pa je u 60-im godinama 20. stoljeća vodio televizijske i radio tečajeve ruskoga jezika te je objavio udžbenik za samostalno učenje ruskoga. Na slovenski je prevodio gotovo sa svih slavenskih jezika; posebno su cijenjeni njegovi prijevodi s ruskog. U 80-im godinama bio je predsjednikom *Društva za tuje jezike in književnosti*. Proučavao je i hebrejski te je 2000. među prevoditeljima *Ljubljanske hagade*.

Opisivao je glagoljske rukopise, proučavao njihov jezik i paleografsku sliku; objavio je glagoljske fragmente iz ostavštine baruna Žige Zoisa, izradio je rječnik za kritičko izdanje *Brižinskih spomenika*, proučavao homiliju iz *Kločeva glagoljaša*. Objavljivao je u uglednim slavističkim publikacijama, kao što su *Nahtigalov zbornik*, *Jezik in slovstvo* i dr; 1985. organizirao je simpozij o ćirilometodskoj baštini.

U pristupu slovenskom glagoljskom korpusu nije toliko isticao važnost širenja slavenske pismenosti u njenim počecima, u ćirilometodsko doba ili neposredno nakon njega, već je posebnu pažnju posvećivao osvjetljivanju uloge hrvatskih glagoljaša evangelika koji su glagoljsku pismenost u ranom novovjekovlju širili na proputovanjima slovenskim krajevima i čija su filološka nastojanja višestruko prepletena s nastojanjima slovenskih reformatora.

Njegova studentica, poznata slovenska paleoslavistica i proučavateljica hrvatskoga glagoljaštva, Vanda Babič napisala je za njega da je bio nemirna duha i izrazite vedrine, ne krijući kako joj je profesor ustupio svoje bilješke i građu koji su joj pomogli u oblikovanju *Učbenika stare cerkvene slovanščine*, kojemu je bio i recenzentom, a koji on sam nije uspio sačiniti "razpet med mnogimi jezikovnimi nagnjenji, talenti in zadržitvami". Taj je udžbenik-gramatika ozbiljnošću pristupa, ali i preglednim iznošenjem građe među boljim knjigama takve vrste.

Širinom interesa i izrazitim entuzijazmom za slavenske jezike profesor Janez Zor ostat će upamćen kao predstavnik minulih vremena gotovo romantičarske opće slavistike.

Gordana Čupković